

Vertrouwen in de politie: trends en verklaringen (2013). L. van der Veer, A. van Sluis, S. van de Walle en A. Ringeling (Erasmus Universiteit, Rotterdam). Politiewetenschap 71

Doelstelling

In beeld brengen hoe het vertrouwen van burgers in de politie zich in de afgelopen jaren in Nederland heeft ontwikkeld en hoe dit zich verhoudt tot vergelijkbare ontwikkelingen in andere Europese landen. Ook worden de factoren die een rol spelen bij vertrouwen van burgers in de politie geanalyseerd en er wordt getracht deze factoren samen te brengen in een model dat variaties in vertrouwen van burgers in de politie in Nederland zo goed mogelijk kan verklaren.

Onderzoeksvragen

1. Welke aspecten kunnen worden onderscheiden in het begrip 'vertrouwen'? Wat zijn bevindingen uit de nationale en internationale literatuur over vertrouwen van burgers in de politie in Nederland?
2. Welke ontwikkelingen hebben zich de afgelopen jaren voorgedaan in het vertrouwen van burgers in de politie?
3. Welke verschillen en overeenkomsten bestaan er in dit opzicht tussen Nederland en andere West-Europese landen?
4. Welke factoren dragen bij aan een verklaring van de variatie in vertrouwen in de politie?

Methoden van onderzoek

- literatuuronderzoek
- data-analyse van gegevens uit de European Social Survey en de Integrale Veiligheidsmonitor 2010

Samenvatting

Staat het vertrouwen van burgers in de politie onder druk? Het wordt gemakkelijk geroepen door politici, beleidsmakers en media. Vertrouwen in de politie komt in essentie neer op de overtuiging dat de politie er is als je haar nodig hebt, dat de politie vanuit de juiste motieven opereert, dat zij competent is en zich in haar optreden laat leiden door het algemeen belang. Vertrouwen kan betrekking hebben op de politie als institutie of op het optreden van de politie en persoonlijke ervaringen met de politie. Dit onderzoek schetst een beeld van de ontwikkeling van het vertrouwen van burgers in de politie over een langere periode.

Gekeken is welke ontwikkelingen zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan in het vertrouwen van burgers in de politie in Nederland, welke factoren bijdragen aan een verklaring in de variatie in vertrouwen in de politie en welke verschillen en overeenkomsten er in dit opzicht bestaan tussen Nederland en andere West-Europese landen. Daarvoor zijn data geanalyseerd uit de European Social Survey (ESS) en de Integrale Veiligheidsmonitor 2010 (IVM). Door de grote omvang en kwaliteit van deze datasets kan een gedetailleerd beeld van het vertrouwen in de politie in Nederland worden weergegeven en kunnen verschillende verklaringen worden getest.

Het vertrouwen in de politie hangt sterk samen met het algemeen vertrouwen. Nederland bevindt zich hier aan de Europese top, net achter de Scandinavische landen. Het vertrouwen in het optreden van de politie of de persoonlijke ervaringen met de politie zijn kwetsbaarder dan het vertrouwen in de politie als institutie. Goede ervaringen van burgers met de politie worden als 'niets bijzonders' gezien, minder goede ervaringen kunnen worden ervaren als een schok en tasten het vertrouwen aan.

Maar burgers beoordelen niet uitsluitend in termen van goede en slechte ervaringen. Prestaties van de politie spelen wel een rol, maar burgers hebben in het algemeen een sterk vertrouwen in de politie als institutie. Burgers met een groot vertrouwen in de politie hebben

dat ook in politieke instituties. Ook in dit onderzoek bewijst Nederland zich weer en nog steeds als een *high trust country*. Die tendens is zo sterk dat zij van veel grotere invloed is dan de betekenis van het beleid of het optreden van de politie. Wat de politie doet of nalaat, doet er voor het vertrouwen veel minder toe dan het vertrouwen dat de politie deelt met politieke instituties.